



Pelastuslain 40 §:n ja 48 §:n, ulkoisista pelastussuunnitelmista annetun sisäministeriön asetuksen sekä tiedottamisesta säteilyvaaratilanteessa annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen pelastuslain 40 §:n ja 48:n, ulkoisista pelastussuunnitelmista annetun sisäministeriön asetuksen sekä tiedottamisesta säteilyvaaratilanteessa annetun sisäasiainministeriön muuttamiseksi.

Toimikausi

1.12.2020-31.12.2021

Tausta ja tavoitteet

Pelastuslain 40 §

Euroopan komissio on 3.7.2020 antanut Suomen hallitukselle perustellun lausunnon, joka koskee BSS-direktiivin 2013/59/Euratom (jäljempänä BSS-direktiivi) täytäntöönpanoa. Komissio katsoo perustellussa lausunnossaan, että Suomi ei ole täysin noudattanut BSS-direktiivin 106 artiklan mukaisia velvollisuuksiaan, koska Suomi ei ole antanut kaikkia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä noudattaakseen BSS-direktiiviä eikä ilmoittanut komissiolle näistä säännöksistä.

Asiaa selvitettäessä BSS-direktiivin täytäntöönpanossa on havaittu eräitä puutteita, mistä johtuen pelastuslain 40 §:n on tarkoitus tehdä muutoksia BSS-direktiivin 97 artiklan osalta täytäntöönpanon täsmenämiseksi.

BSS-direktiivin 97 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta luoda järjestelmä säteilyvaaratilanteiden hallintaa varten.

Pelastuslain 40 §:ssä säädetään jälkiraivauksesta ja -vartioinnista sekä jälkitorjunnasta. Pykälän 1 momentin mukaan kohteen omistaja on velvollinen huolehtimaan tulipalon jälkiraivauksesta ja -vartioinnista sen jälkeen, kun tilanne ei enää vaadi pelastuslaitoksen toimenpiteitä. Ajankohdan ratkaisee pelastustoiminnan johtaja. Pelastustoiminnan johtajan tulee tehdä 34 §:n 4 momentissa tarkoitettu päätös pelastustoiminnan lopettamisesta ja ilmoittaa siitä kohteen omistajalle. Öljyvahingoissa ilmoitus tulee tehdä öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavalle viranomaiselle. Pyydettyä päätös on vahvistettava kirjallisesti.

Lakimuutoksella on tarkoitus laajentaa kyseisen pykälän soveltamisalaa siten, että se koskee kaikkia onnettomuustilanteita, ei ainoastaan tulipaloja. Samalla täsmennetään johtovastuun siirtymistä.

Päätös

SM2033685

26.11.2020

00.00.01.00.00

SMDno-2020-2236

Pelastuslain 48 § ja sisäministeriön asetus ulkoisista pelastussuunnitelmista

Pelastuslain (379/2011) 48 §:ssä on määritelty alueet, joihin pelastuslaitoksen on laadittava ulkoinen pelastussuunnitelma. Pelastuslain 48 §:n 1 momentin 4 kohdan mukainen järjestelyratapiha on määritelty vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (195/2002) ja 5 kohdan mukainen satama-alue on määritelty vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetussa valtioneuvoston asetuksessa (251/2005). Molemmat asetukset on tarkoitus kumota Vaarallisten aineiden kuljetusta (VAK) koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksessa, jota liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee. VAK-lainsäädännön uudistus on tarkoitus saada voimaan 2021-2022.

VAK-lainsäädännön kokonaisuudistuksessa myös VAK-ratapihan määritelmä poistuisi. Tämän johdosta tulisi ratapihoja koskeva ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisvelvoite määritellä uudelleen sisäministeriön asetuksessa ulkoisista pelastussuunnitelmista (1286/2019).

Turvallisuusselvityksen laatimisvelvoite tulee poistaa EU sääntelystä johtuen ja sen myötä pelastuslaitoksen tarvitsemat asiakirjat ulkoisen pelastussuunnitelmaan laatimista varten tulee määritellä uudelleen.

Ulkoisista pelastussuunnitelmista annetussa sisäministeriön asetuksessa säädetään pelastuslain 48 §:ssä tarkoitettujen erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisista pelastussuunnitelmista ja niitä koskevista harjoituksista sekä suunnitelmien ja harjoitusten toteutumisen valvonnasta. Asetus tuli voimaan 1.1.2020 ja sillä kumottiin sisäministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta (612/2015).

Asetuksella on pantu täytäntöön vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/18/EU (jäljempänä direktiivi) 12 artikla. Euroopan komissio on 2.7.2020 antanut Suomelle virallisen huomautuksen (2020/2218, C(2020) 3842 final) koskien direktiivin täytäntöönpanoa. Komission mukaan direktiivin määritelmä ”yleisö, jota asia koskee” on määritelty (jo kumotussa) asetuksessa 612/2015 puutteellisesti. Voimassa olevassa asetuksessa 1286/2019 määritelmää ei ole lainkaan.

Hankkeessa asetukseen lisätään tarvittavat määritelmät.

Sisäasiainministeriön asetus tiedottamisesta säteilyvaaratilanteessa

Asetuksessa viitataan kumottuun säteilylakiin (592/1991). Lakimuutoksella on tarkoitus muuttaa viittaus voimassaolevaan säteilylakiin (859/2018).

Tehtävä

Hankkeessa laaditaan hallituksen esitys pelastuslain muuttamisesta, sisäministeriön asetus ulkoisista pelastussuunnitelmista annetun sisäministeriön asetuksen muuttamisesta sekä sisäministeriön asetus tiedottamisesta säteilyvaaratilanteessa annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta.

Päätös

SM2033685

26.11.2020

00.00.01.00.00

SMDno-2020-2236

Organisointi

Hankkeen säädösvalmistelusta vastaa lainsäädäntöneuvos Annika Parsons sisäministeriön pelastusosastolta. Lisäksi valmisteluun osallistuvat johtava asiantuntija Mirja Palmen, johtava asiantuntija Tanja Ulvinen ja erityisasiantuntija Mikko Jääskeläinen sisäministeriön pelastusosastolta. Säädösvalmisteluavustajana toimii suunnittelija Sari Mustila sisäministeriön poliisiosastolta.

Hankkeessa kuullaan tarpeellisia yhteistyötahoja ja asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä sisäministeriössä.

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka

Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 26.11.2020 klo 15:57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons

Johtava asiantuntija Mirja Palmen

Johtava asiantuntija Tanja Ulvinen

Erityisasiantuntija Mikko Jääskeläinen

Suunnittelija Sari Mustila

Tiedoksi

Sisäministeri Maria Ohisalo

Kansliapäällikkö Kirsi Pimiä

Valtiosihteeri Olli-Pekka Parviainen

Erityisavustaja Sami Kerman

Sisäministeriö, pelastusosasto

Sisäministeriö, hallinto- ja kehittämisosasto, oikeudellinen tuki

Sisäministeriö, viestintäyksikkö